REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.—Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în flăcare ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 55. **Brașov, Sâmbătă 10 (23) Martie.** **1901.**

Atacurĭ contra Austro-Ungariei.

A trebuit sĕ surprindă modalitatea cam neobicĭnuită, cu care cercurile oficióse din Viena au aflat de bine a respinge atacurile foilor francese în contra monarchiei și a dinastiei nóstre printr'un comunicat publicat în fóia „Wiener Abendpost“, care nu numai este inspirată de guvern, dér formézä chiar o parte întregitóre a monitorului oficial.

Foile francese, cu deosebire ḍiarul „Matin“ și „Temps“, cest din urmă ḍiar oficios, au variat tema despre apropiata descompunere a Austro-Ungariei.

Aprópe în același timp au început se scrie și foile rusescĭ asupra stărilor din monarchia nóstră, criticându-le cu același argument. Ḍiarul „Novosti“ din Petersburg într'un articul mai nou sensațional se încércă a dovedi, că peirea Austriei e neînlăturabilă, că provinciile austriace vor ajunge de sigur sub stăpânirea prusiană, décă cei ce stau în fruntea monarchiei austro-ungare nu vor avé prevederea de-a schimba iute și de grabă orientarea politicei lor esterne și décă nu vor eși din tripla alianță, alăturându-se la Rusia și la Francia. Pretinsa situațiune precară a Austriei și pericolul, ce ḍice, că o amenință din partea Germaniei cu cutropire, causézä, adauge „Novosti“, chiar și Rusiei cea mai mare grijă.

In ajunul acestei campanie ḍiaristice franceso-rusescĭ contra monarchiei nóstre a apărut în Paris o carte întitulată „Europa și cestiunea austriacă“ scrisă de André Chéradame, una dintre ilustrațiunile școlei de sciințe politice. Acesta caută a dovedi, că Austria, adecă țerile ce sunt astăḍĭ representate în „Reichsrath“, n'are viitor și va ajunge neapĕrat sub stăpânirea Germaniei, décă nu se va transforma într'un stat federalist.

Chéradame ḍice, că o parte mare a Germanilor austriacĭ pândesce numai sosirea momentului de-a chema pe împĕratul Wilhelm II, care vré sĕ fiă un nou Napoleon I, ca salvator al lor. El vorbesce și de Ungaria, afirmând, că, décă ea nu va favorisa federalisarea Austriei, va întêmpina cele mai grave pericule, căcĭ, punêndu-se ast-fel pe picior de dușmănie de mórte cu slavismul, ar avé a-se teme, că Rusia va deslănțui în Ungaria o propagandă slavă, cum nu s'a mai vĕḍut și cum numai ea póte sĕ o facă.

Mai afirmă, că și din partea uniunei pan-germane Ungaria se póte aștepta în casul destrămării Austriei, că Gerrmanii vor ocupa și ținuturile dela Pojun pănă la Raab. Ungurii trebue decĭ, ḍice, sĕ alégă între Slavĭ și Germanĭ și pot fi sigurĭ că décă imperiul german va pune mâna pe Austria, va fi nimicită și puterea Ungariei în propria sa țéră.

Nu scie autorul frances al amintitei scrierĭ politice, că Maghiarii tocmai în federalism vĕd cel mai mare pericul pentru supremația lor, tocmai din partea acésta se aștéptă la urmările, ce li-le pune în vedere Chéradame pentru casul, când nu s'ar despărți de Germanĭ.

Nu-i vorbă, se vede destul de bine din tóte ce se scriu în foile francese și rusescĭ, că la Paris și la Petersburg se fac încercărĭ nouĕ de-a sparge tripla alianță; se vede, că, după-ce s'a scris atâta despre ruperea Italiei de către Germania și Austro-Ungaria, acum s'a lansat cestiunea de esistență a Austro-Ungariei, susțiindu se, că ea este mai mult amenințată chiar de către aliata ei, Germania.

Cu tóte acestea nu se póte nega, că suflă un vênt prevestitor de furtună apropiată prin sferele înalte ale diplomației europene și că acuma pare a-se începe era mult temută a marilor conflicte.

Póte tocmai în consciința acestei situațiunĭ periculóse, cercurile diriguitóre din Germania aŭ întors fóia față cu încurcăturile chineze și ar voi acum sĕ scape cât mai curênd de ele. Este interesant, că chiar fiiul rĕposatului principe Bismark, Herbert, a pus acéstă cestiune în parlamentul german, constatând, fără a întêmpina opoziția guvernului, că punctul de gravitate al politicei germane este și trebue sĕ rĕmână în Europa.

Maghiarismul — „primejduit“.

Numai erĭ alaltăerĭ jubilau și vesteau foile unguresci *urbi et orbi*, că „nația alcătuitóre“ numĕră aḍĭ *10 milióne* de suflete. O spuneau acésta pe temeiul datelor statistice privitóre la resultatul recensĕmêntului.

Vine acum *„Egyetertes“* sĕ le taie șoviniștilor pofta de-a jubila. Într'un articul publicat în nr. dela 21 Martie și scris cu mult meșteșug de intervertire, fóia șovinistă scóte la ivélă un *punct negru* din statistică, în ce privesce pe Maghiarĭ. Dér care sĕ fiă acest punct negru? Étă-l în traducere verbală:

„În părțile *ardelene*, **cea mai mare sporire a poporațiunei se observă în ținuturile locuite de Valahĭ.** În comitatele, unde *populația valahă e preponderantă*, este aprópe bătător la ochĭ *mărimea procentului sporirei*“...

„Egyetertes“ constată un adevĕr plausibil. Orĭ cât de huiduițĭ și năcăjițĭ sunt Românii și orĭ cât de vitreg și dușman esistenței lor naționale este sistemul politic dominant, care pentru unii e mumă, pentru alții ciumă, — Românii totușĭ stau în picióre, ba se mai și spoiesc! Sporirea acésta nu se face pe cale nefirescă, nu este nicĭ-decât un product artificial, ci este și rĕmâne un proces firesc și propriu vitalității „rassei valahe“.

Dér kossuthiștii dela numita fóie sunt cu totul de altă părere. Ei găsesc, că procesul acesta, care durézä de mult și care s'ar face „în paguba Maghiarilor“, stă „în legătură cu vechia aparițiune estra-ordinar de tristă, că maghiarimea din Ardeal, care locuesce lângă séu printre valahime, *se valahisézä în massă*... O mare primejdiă zace în acésta, fiind-că tocmai în Ardeal este nevoie ca maghiarimea sĕ se întărésca și sĕ cucerésca teren“...

Povestea acésta am auḍit'o de nenumĕrate orĭ și nu trebue sĕ mai spunem, că afirmările fóiei kossuthiste sunt și rĕmân pure neadevĕrurĭ. Cum adecă? Românii cei obijduițĭ și părăsițĭ sĕ româniseze pe Maghiaro-Sĕcuii giugiulițĭ și ajutațĭ pe tóte căile de guvern și societatea maghiară? Nu este óre mai aprópe de mintea sănĕtósă, că lucrul s'ar puté petrece tocmai dimpotrivă? Cum vin combatanții maghiarismului violent sĕ se laude de-o parte cu „10 milióne Maghiarĭ“, ér de altă parte tot ei se țipe și sĕ facă alaiŭ nebun, că cei de rassa strĕină contopesc elementul maghiar? Un testimoniu fórte trist de vitalitate dau șoviniștii dela pressa maghiară rassei la care aparțin, décă și aḍĭ, când omnipotența Maghiarilor îșĭ trăesce veacul de aur și când sunt ajunșĭ la culmea rĕsfățului și belșugului în favorurĭ, alunecă pe panta plângerilor de feliul acesta!

La urmă — după-ce desfășură pretinsa „primejdiă“ de care sunt amenințațĭ Ungurii Ardelenĭ—drept remediu „E—s“ se provócă la mijlócele, la carĭ a avisat Ludovic Kossuth în 1877 scriind, că „pentru susținerea naționalității maghiare, plecată spre perire și pentru recâștigarea celor pierduțĭ, sĕ se folosésca întărirea materială a poporului; altă cale de fericire nu esistă“.

Cam așa grăesce și ministru actual de agricultură Daranyi, și ne vine a crede, că întreg articulul lui „Egyetertes“ despre pretinsa primejdiă în care s'ar afla Maghiarii, a fost scris numai și numai cu scopul de a susținé politica *colonisărilor* printre Românii din Ardeal, cu scop declarat de *maghiarisare*.

Nu maghiarismul este așa-déră cel primejduit aevea, ci românismul. Prin atacurile continue ale celor carĭ pas de pas și c'o sistematică hrănire a tendențelor dușmănóse caută tot posibilul de-a ridica pe ai lor pe ruinul național și material al altora, nu se va ajunge însĕ nicĭ-odată fericirea rassei maghiare visată de Kossuth, cu atât mai puțin fericirea țĕrii poliglote.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(3)

Reînviat.

Novelă, de ***W. Urban.***

(Urmare.)

După-ce rĕmase singură, dómna Lucia scóse fórte agitată scrisórea din buzunar pentru a-o desface.

— „Mare Dumneḍeule“, îșĭ ḍise ea încet. „Nicĭ-odată în viață sĕ nu mai am eu liniște dinaintea acestui blăstĕm, — acestei nefericirĭ?“

Cu respirațiă grea și cu o mare frică, ce se esprima în ochii ei înholbațĭ, ceti cu buzele tremurânde:

„Iubită nevastă!

Încă odată ceriul s'a îndurat spre mine, lăsând sĕ se facă o schimbare spre mai bine în viața mea. Astăḍĭ diminéță mi-s'a comunicat din partea administrației închisorii, că în urma petițiunei de-acum trei anĭ, îndeosebĭ în urma purtării mele pline de căință și a conduitei mele bune în timpul celor cincĭ-spre-ḍece anĭ de pedépsă, sunt grațiat și restul pedepsei îmĭ este iertat.

Greu vei puté sĕ țĭ imaginezĭ, cu ce sentimente pun acéstă scire pe hărtiă, pentru a țĭ-o împărtăși ție mai întâiŭ. Un înmormêntat de viu și érăși reînviat bate acum la ușa ta; un om, care după lege e vrednic de mórte și care numai prin grația ómenilor trăesce, întinde rugător mâna către tine, către a lui soțiă. Értă-mĭ și tu mie! Uită nefericirea și rușinea, ce eu prin fapta mea nesocotită, sĕlbatecă, am adus'o asupra ta și a copiilor noștri, și întinde mĭ mână de ajutor, ca eu, atât de adênc căḍut, sĕ mĕ pot ridica érăși, sĕ pot ajunge în viață érăși la o posițiă. Cugetă la aceea, că mâna preotului ne-a binecuvêntat în loc sfânt și fi-mĭ însoțitóre fidelă și în acéstă oră grea a vieții nouĕ.

Lucio! Bine sciu, că bucuriă nu póte sĕ-țĭ procure un om, care a încărunțit între zidurile închisorii, s'a gârbovit sub greul ce l'a purtat, și acuma, ca și un ciumat, numai grózä și spaimă împrăștie în jurul sĕu. Sciu fórte bine, că pentru propriĭ mei copii, carĭ și ei ca și alțĭ ómenĭ mĕ cred între cei morțĭ, am devenit om de desprețuit și póte voiŭ paralisa, descuragia și umplea de pestilență tînĕra lor viață. Dér îțĭ jur, că eu nicĭ ție, nicĭ lor nu voesc sĕ le stau în cale, doresc numai sĕ-i vĕd. Nu mĕ respinge, căcĭ tu eștĭ soția mea și ai tĕi copii sunt și ai mei. Tu nu scĭ, ce au făcut aceștĭ cincĭ spre-ḍece anĭ din mine trupesce și sufletesce. Din tînĕrul bărbat, îngâmfat și svênturat, până la crimă artăgos, care înainte cu 15 anĭ a pășit în acéstă îngrozitóre casă, în acest mormênt a celor vii, a devenit un moșnég sdrobit, a cărui problemă în viață este numai căința și curățirea de pĕcate. Eu voiŭ lucra pănă mĭ va țișni sângele din degete; cea mai ordinară și mai umilitóre muncă, pe care nicĭ un om n'ar voi sĕ-o isprăvéscă, are sĕ-mĭ fiă binevenită. Nu-țĭ voiŭ cădé spre greutate. Atâta putere mai am încă, pentru a-mĭ agonisi singur pânea de tóte ḍilele. Numai în apropierea ta lasă-mĕ sĕ stau. Lasă-mĕ numai sĕ inspir același aer, care-l inspiră copiiĭ mei, ca măcar din timp în timp sĕ-i pot vedé, fiă și ca necunoscut.

Te conjur, Lucio, pe tot ce în viața omenéscă 'mĭ este sfânt și de venerat, nu mĕ alunga. Îțĭ scriu înainte, ca sĕ nu te înspăimânțĭ prea tare la sosirea mea. Mâne diminéță voiŭ fi concediat, pot déră deja Joi séra sĕ fiu acolo. — Vei fi tu óre mai împietrită, mai crudă și mai neînduplecată decât ómenii strĕinĭ, carĭ mĕ grațiézä, carĭ 'mĭ értă? Tu și copiiĭ mei 'mĭ sunteți unica speranță în acéstă lume, unica mângăere. 'Mĭ-o vei denega tu óre?

Trebue sĕ sfirșesc. Nu mai e loc și inima mĭ este încă așa de plină, încât stă sĕ se sfâșie! Adio, Lucio, sărută pentru mine copiiĭ — de ar fi și numai în vis.

Al tĕu nefericit soț
Leone Sporita“.

In colțul scrisorii se afla sigilul mare al administrațiunii închisorii dela Faggia, sub care era scris cuvêntul „vĕḍut“ și un nume nedescifrabil.

— „Sfântă Madonnă“, murmură Lucia după cetirea scrisorii, „ce se va alege din tóte acestea?“

In grabă ascunse scrisórea temêndu-se că ar puté-o cineva surprinde și întreba

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mişcarea tinerimei pestane

în cestiunea crucii.

Porţile universităţii din Budapesta sunt închise încă. In sensul hotărîrei senatului academic, s'a afişat alaltăerĭ o publicaţiune spunênd, că *prelegerile sunt suspendate* în edificiul central şi că reîncepere a lor se va anunţa la timpul sĕu.

Miercurĭ la 8 óre diminéţa tinerimea universitară adunându-se dinaintea universităţii a aflat porţĭ închise. Nu-i este permis nimĕnui sĕ între, decât profesorilor şi funcţionarilor.

*

Comitetul tinerimei universitare creştine a ţinut alaltăerĭ séra o conferenţă, în care s'a decis sĕ se adreseze rectorului un memorand subscris de 102 membrii. S'a ales apoi o delegaţiune de 5, care sĕ presenteze rectorului memorandul. Estragem din el următórea parte:

„Noi nu suntem criminalĭ ce se ascund în întuneric; étă, aicĭ suntem toţĭ participanţii şi făptuitorii. Pe cinstea nóstră bărbătéscă declarăm, că *alăturĭ de noi au stat şi stau sute şi mii*, însĕ *rĕspunderea esecutivei o lăsăm asupră-ne întru tóte....* Noi cei subscrişĭ declarăm în parte şi în tot şi susţinem, că *fapta nóstră n'a fost influenţată de nicĭ o direcţiune politică séu confesională* şi n'am fost ajutaţĭ în privinţa morală, nicĭ în privinţa materială în esecutarea planului nostru: nimenĭ, afară de noi nu s'a amestecat în intenţiunile nóstre. Ceea-ce am făcut, făcut'am din convingerea sfântă şi neînfrântă a sufletului nostru; aşa-dér punerea în legătură a faptului cu partida poporală séu cu alt factor, este forţată, criminală, tendenţióşă şi falsă în basele ei. In intenţiunile şi faptele nóstre *n'am fost conduşĭ de velĕităţĭ confesionale*. Suntem aicĭ împreună tinerĭ creştinĭ *catolicĭ şi protestanţĭ* nimic ce sĕ ne separe nu esistă între noi. *crucea ne este sântă şi scumpă de o potrivă*, cum sântă şi scumpă trebue sĕ fiă ea înaintea fie-cărui cetăţén creştin al Ungariei.... Noi nu suntem păcătoşĭ şi privim cu suflet liniştit la cercetarea obiectivă“....

Memorandul fù predat rectorului *Kisfaludy*.

*

Tinerimea *protestantă* universitară a dat un apel cătră studenţĭ în care se declară: „Cu convingere liniştită susţinem, că pe basa declaraţiunei marei comisiunĭ de 111 membrii a tinerimei universitare creştine, credem şi scim, că mişcarea în favorul crucei *stă pe basă creştină* şi în genere nu servesce scopurĭ confesionale. Salutăm din inimă mişcarea tinerimei universitare creştine, *mărturisim de al nostru scopul naţional patriotic şi în principiu îl aprobăm*“

Apelul acesta fù subscris de mai multe sute de studenţĭ protestanţĭ.

*

Tinerimea a decis sĕ petiţioneze la Majestatea Sa contra rescriptului ministrului cultelor, prin care se aprobă hotărîrea respingătóre a senatului academic adusă în cestiunea crucei.

*

După-ce s'a înmânat rectorului memoriul tinerimei creştine, s'a întrodus îndată cercetare în contra celor 102 studenţĭ, carĭ au subscris memoriul.

O nouă scrisóre a Papei.

Se scie, că Papa Leo XIII, care cu tóte că ajunse etatea de 92 de anĭ, desfăşură o activitate viuă, luase o posiţiune energică în cestiunea congregaţiunilor ce tocmai acum s'au desbătut în parlamentul frances.

Am publicat la rêndul sĕu scrisórea Papei, ce a scris'o luna trecută în acéstă privinţă cardinalului Richard din Paris şi care era redactată într'un ton aprópe violent.

Scrisórea n'a avut nicĭ un succes asupra majorităţii parlamentului frances. Legea congregaţiunilor a fost admisă în principiu; discuţia generală închisă şi în cea mai mare parte articolele admise; legea va trece şi Papa a riscat o eşire fără nicĭ un resultat.

Acum Leo XIII adreséză o nouă scrisóre, Eminenţei sale Cardinalului Richard, archiepiscopul Parisului.

Scrisórea publicată în *La Semaine religieuse* din Paris are cuprinsul următor:

Domnule Cardinal!

Pietatea d-v. filială v'a inspirat sĕ mergeţĭ la sanctuarul dela Montmartre, în ajunul dilei aniversare a nascerei şi încoronărei nóstre, pentru a oferi Sfântul Sacrificiu al Liturgiei, şi prin circulara vóstră adresată preoţilor sĕ asociaţĭ clerul din Paris pelerinajului vostru.

Acest nou semn al amorului vostru filial nĭ-a atins în mod viu şi Noi am fost cu atât mai mult satisfăcuţĭ, cu cât rugăciunile vóstre s'au găsit unite cu ale nóstre pentru salutul acelor congregaţiunĭ religióse francese, carĭ ne sunt atât de mult la inimă.

Pentru acésta scrisórea vóstră nĭ-a adus o particulară consolaţiă şi mulţumindu-vĕ de rugăciunile şi de urările vóstre, invocăm din nou asupra vóstră, asupra diecesei vóstre şi asupra congregaţiunilor religióse ale Franciei abundenţa graţiilor divine.

Din Vatican, 7 Martie 1901.

Leon XIII, Papă.

In scrisorea acésta Papa a părăsit tonul de mai înainte. Papa rugându-se pentru salutul congregaţiilor, are aerul unui marinimos diplomat, care caută cele mai bune combinaţiunĭ posibile pentru o conciliaţiune.

SCIRILE DILEI.

— 9 (22) Martie.

Un nou despărţĕmênt al „Asociaţiunii“. Sâmbătă s'a ţinut în Lipova adunarea constituantă a nou înfiinţatului despărţĕmênt lipovan al „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român“, convocată de învĕţătorul pensionat Ioan *Tuducescu*, delegatul comitetului central al Asociaţiunii. S'au înscris 77 membri ordinarĭ, dintre carĭ 40 cu lista presentată de protopresbiterul Voicu Hamsea, şi un membru pe viaţă, d-l A. Savicĭ. Comitetul despărţĕmêntului s'a constituit din următorii membrii: Dr. Halic, president, protopresbiterii G. Popovicĭ, Vasile Beleş, Voicu Hamsea şi advocatul Dr. Morariu, membri în comitet.

Regele Carol la manevrele austro-ungare. Lui „Magyarorszag“ şi altor foi maghiare li-se telegrafézĕ din Bucurescĭ, că Majestatea Sa monarchul nostru a învitat pe Regele Carol al României sĕ participe la marile manevre ale armatei, ce se vor face anul acesta în Ungaria.

Misiune englesă în România. Mareşalul lord *Wolseley*, fostul generalissim al armatei englese, a fost însărcinat ca împreună cu o misiune *sĕ notifice Regelui Carol urcarea pe tron a Regelui Angliei*. Lordul Wolseley va sosi în Bucurescĭ pe la 18 séu 19 Martie st. v.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat: 1) Dela instit. de credit şi econ. din Oradea-mare „*Bihoreana*“ **20 cor.**; 2) Dela „*Lugoşiana*“ institut de credit şi econ. în Lugoşiŭ: **50 cor.**; 3) Dela *Fraţii G. Stroescu* (Ploescĭ) suma de **40 lei** în memoria regretatului defunct *Lambru T. Stănescu*; 4) Dela „*Parsimonia*“ instit. de credit şi econ. Bran, **50 coróne**. Primésca nobilii donatorĭ cele mai vii mulţămite. — *Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române.*

Academia Română ţine şedinţă solemnă astădĭ, 9 Martie, la óra 1 în localul sĕu, calea Victoriei 135. D-l *Ión Puşcariu* va ceti discursul sĕu de recepţiune despre *Ugrinus* — 1291. D-l B. P. *Haşdeu* va respunde la discursul de recepţiune al d-lui I. Puşcariu.

— Membrii Academiei Române au procedat erĭ, în secţiunĭ, la alegerea membrilor corespondenţĭ în locurile vacante.

Principesa Elena Cuza a dăruit de curênd mai multor bisericĭ din ţéră suma de 30.000 lei, precum şi mai multe obiecte bisericescĭ de mare valóre.

„Biserica négră din Braşov“. Am fost reprodus şi noi, mai mult din curiositate, povestea cu „biserica négră“ din Braşov. Acum se vestesce din locurĭ competente rom. cat. de aicĭ, că numita scire a fost o simplă scornitură.

Meseriaşii în Bucurescĭ. Din statistica, ce se întocmesce la ministerul de domenii asupra meseriaşilor, resultă, că în Bucurescĭ se găsesc: 2.752 cismarĭ, 2.488 mecanicĭ şi ferarĭ, 1.052 croitorĭ, 766 birjarĭ, 742 lăcătuşĭ, 738 lăutarĭ, 857 măcelarĭ, 549 bărbierĭ, 301 florarĭ, 271 blănarĭ, 282 ceasornicarĭ şi bijutierĭ, 236 rotarĭ, 167 tăbăcarĭ, 106 pălărierĭ, 121 modiste, 150 cofetarĭ, 81 căidărarĭ.

Demonstraţiă în contra trimisului regelui Eduard. Din *Paris* se vestesce, că alaltă-erĭ a sosit acolo trimisul regelui Eduard al Angliei, ca sĕ facă cunoscut preşedintelui *Loubet* suirea pe tron a noului rege. La gară se adună o mare mulţime de popor, care *manifestă sgomotos pentru Krüger şi Burĭ*. Demonstranţii primiră cu fluerăturĭ pe trimisul engles. S'a pornit cercetare.

La Bursa din Galaţĭ s'au făcut Miercurĭ următórele transacţiunĭ de cereale: 1200 hl. secară greutate kgr. 71.500 cu preţul de lei 8.40 hl. magazie; 1900 hl. orz greutate kgr. 58.500 cu preţul de lei 6 hl. magazie; 2,200 hl. orz greutate kgr. 59.500 cu preţul de lei 5.95 magazie; 1100 hl. orz greutate kgr. 59 cu preţul de lei 5.95 hl. obor; 3000 hl. orzóică greutate kgr. 65 hl. cu preţul de lei 7.35 hl. magazie.

Turburările studenţescĭ din Rusia. O telegramă din *Petersburg* cu data de 20 l. c. spune: Caracterul serios al turburărilor studenţescĭ îl dovedesce şi împrejurarea, că din 4 Martie n. durézĕ neîntrerupt luptele dintre studenţĭ, cazacĭ şi poliţiştĭ. In Petersburg au fost arestaţĭ 244 studenţĭ, în Charkov 130, în Moscva peste 600, în alte oraşe 460. Turburările au isbucnit şi la universitatea din Dorpat. Unele foi rusescĭ spun, că turburările au luat proporţii aşa de marĭ, fiind-că nu număi clasa mai bună, ci însu-şĭ poporul stă pe partea studenţilor.

Cursurile la seminariul Nifon din Bucurescĭ vor reîncepe la 15 Martie. Ancheta în privinţa revoltelor, ce au fost în acel seminar, va începe tot atuncĭ.

Tolstoi anatemisat. Se scie, că Sinodul din Petersburg a escomunicat pe marele scriitor rus contele *Leo Tolstoi*. Étă o parte a actului de anatemă: „In operile şi scrisorile sale împărţite de el şi de adepţii lui în lumea întrégă şi mai cu sémă în scumpa nóstră patriă, predică cu ardórea unui fanatic nimicirea tuturor dogmelor bisericei ortodoxe şi a credinţei în Christos; négă, că Dumnedeu trăesce ca persónă şi care e venerat în sfânta Treime, făptuitorul şi menţinătorul universului; négă pe Isus Christos Dumnedeul om, mântuitorul lumei, care pentru ómenĭ şi mântuirea nóstră a suferit şi a înviat din morţĭ; négă concepţiunea imaculată; négă virginătatea sfintei mame a lui Dumnedeu, a sfintei fecióre Maria înainte şi după nascere; nu crede în viaţa după mórte şi în rĕsplata d'apoi; respinge tóte sacramentele bisericei şi influenţa binefăcĕtóre a Sf. Duh; şi după-ce îşĭ bate joc de cele mai sfinte dogme ale cultului ortodox, nu se sfiesce a-şĭ rîde de cel mai mare din sacramente: „de sfânta cină“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

---

despre ea. Nicĭ un suflet în Resina n'avea sĕ afle vre-odată despre acésta fatală istoriă. Nicĭ copiiĭ ei—aceştia cu atât mai puţin. Ea singură voia sĕ pórte, ce Dumnedeu i-a impus ca sarcină, cum a făcut şi până acuma.

2.

Era nópte. In tăcere adêncă odihnea binecuvêntata şi mult roditórea Campagna la pólele Vesuvului. Un vênt lin desmierdător trecea prin grelele coróne ale arborilor; frémătul lui sĕ amesteca cu vuetul valurilor mării, ce se isbiau de ţĕrm. Cu obicĭnuita-i linişte arunca muntele norilĭ sĕi de fum în nóptea senină, instelată, şi numai din când în când crescetul muntelui dădea câte un snop de foc roşu-purpuriu, ameninţând prin nóptea tăcută.

Donna Lucia şedea încă în verandă, lucrând la lumina lampei.

— „Nu vrei sĕ ne culcăm încă mamă?“ întrebă Concetta eşind din casă. „Deja e târdiu, şi astădĭ n'o sĕ mai vină óspeţĭ.“

— „Mergĭ numai şi te culcă. Mâne trebue sĕ te scolĭ des de diminéţă,“ rĕspunse Donna Lucia, fără a-şĭ ridica ochii de pe lucrul ei. „Trebue sĕ isprăvesc astădĭ lucrul acesta.“

Concetta se puse la feréstra despre verandă şi privea la mama ei surprinsă, ca şi când nu s'ar puté esplica pricina schimbărei în întréga ei fiinţă.

— „Vrei sĕ-ţĭ ajut mamă?“ întrebă ea.

— „Nu,“ rĕspunse Donna Lucia aprópe rĕstit. „Du-te şi te culcă. Unde-i Assunta?“

— „Ea dórme deja.“

— „Plécă dér şi tu, nópte bună“.

Concetta esita încă. Involuntar aduse ea reserva respingĕtóre şi tristeţa mamei sale în legătură cu scrisórea, a cărei primire o înspăimântase aşa de mult. „Ce a putut sĕ conţină acea scrisóre?“ se întreba Concetta. Décă ar fi rugat pe mamă-sa sĕ-i dea deslușirĭ, ea i-le ar fi refusat. Despre acésta era sigură, şi astfel nicĭ n'o întrebă nimic.

In fine se depărtă dela feréstră şi Donna Lucia auḑi cum aprinse o luminare şi trecù prin sală în odaia de durmit.

Donna Luccia lăsă lumina lampei în jos şi ascultă plecată peste balustrada verandei în tăcerea nopţii. Unul din cânii sĕi lătra. Ea tresări speriată. Sĕ fiă el deja aicĭ? se întrebă dênsa. Strigă cânelui încet sĕ se lintştéscă şi de fapt se şi făcù érăşĭ tăcere. Nimic nu se mai auḑia, decât vîjĕitul vêntului prin olivĭ şi din când în când vuetul valurilor isbite de ţĕrm. Un parfum fin aromatic de Campagna ca şi mirosul florilor de olivĭ o adia prin nópte, dér ea nu observa farmecul delicios al acestei nopţĭ sudice. Grija îi sugrumà bucuria ce i-o oferea fericita natură. Ce se va întêmpla, décă bărbatul ei se va reîntórce? După cincĭ-spre-ḑece anĭ? Un om de mult uitat şi considerat ca mort, pe care ea singură l'a declarat de sute şi mii de ori mort, pentru a scăpa de întrebările curióse şi vorbele secĭ ale ómenilor!

In mintea ei se reîmprospĕtau timpurile acele înfricoşate, ce le-a trăit atuncĭ înainte cu cincĭ-spre-ḑece anĭ în *Campobasso*, un mic orăşel din Apulia, şi mai târḑiu în călĕtoriile ei rĕtăcite la Salerno, Policastro şi în fine la Resina. In cértă, în mâniă sĕlbatică strĕpunsese bărbatul ei pe inimicul şi concurentul sĕu, neguţătorul de vin Caruso şi voi în urmă prin fugă sĕ scape de pedépsă. Curênd însĕ după comiterea crimei fù arestat si condamnat la închisóre de douĕ-ḑecĭ de anĭ. Pedépsa a fost aspră, dér şi casul grav. Caruso lăsă după sine o familiă grea şi opinia publică era contra criminalului, şi pretindea sĕ se pună odată capĕt acestor neîncetate atentate cu cuţitul.

Astfel Sporita fù condamnat şi Donna Lucia rĕmase singură în lume cu cei patru copilaşĭ ai sĕi. Şi de ar fi fost numai singură, şĭ-ar fi ajutat mai uşor. Dér cu tatăl copiilor în închisóre, nu se putea, cel puţin în Campobasso nu. Nici un om nu-şĭ făcea de lucru cu ea, toţĭ o încunjurau cu gróză, alţii i-se puneau ameninţătorĭ în cale, ca şi când ea ar fi comis omorul.

In urma acésta ea îşĭ vêndù tot ce poseda şi pribegì cât-va timp în cóce şi în colo, pentru a şterge urmele crimei, carĭ o urmăreau ca şi o nălucă. Intâiŭ se dusese la Salerno, de aicĭ la Policastro, la Portici, Neapole şi în fine la Resina. Nu scia nimenĭ în Resina de cât, că bărbatul ei era de mult mort. Si ea credù, că trebue sĕ-şĭ

Tóte aceste le predică contele Tolstoi neîntrerupt, prin graiŭ şi prin scris, pentru dispreţul şi spaima întregei lumĭ ortodoxe, şi prin acésta s'a despărţit nu în taină, ci făţiş de biserica ortodoxă. Biserica déră nu-l recunósce şi nu póte sĕ-l recunóscă ca un fiu al ei, până nu se va pocăi şi nu se va împăca cu ea. Arătând prin acésta despărţirea sa de biserică, ne rugăm în acelaşĭ timp ca Dumnedeu sĕ-l pocăéscă, ca sĕ recunóscă adevĕrul".

Poliţia din Iaşĭ a primit scirea dela şeful siguranţei din oraşul Charkow (Rusia), că în séra de 4 Martie a dispărut din acel oraş tînĕrul oficer locotenent Vladimir E. Poniatovski, răpind pe o d-şóră numită Fedora în vĕrstă de 18 anĭ, fiica marelui comerciant de cereale Alexandru Stefanow. Tinĕra d-şóră în fuga sa a luat de acasă suma de 60,000 de ruble, precum şi juvaerurĭ de mare valóre. Tinerii au dispărut în urma refusului părinţilor fetei de a o lăsa sĕ se căsĕtorésca cu alesul inimei ei. Autoritătile bănuesc, că au trecut în România, fapt însĕ, care nu e confirmat de poliţia din Unghenĭ.

Otrăvire cu bombóne. Ţilele acestea s'a întêmplat o nenorocire în sînul unei familii din Viena. Doi copii ai unui tapiţer s'au îmbolnăvit sub împrejurărĭ suspecte. Un copil cam de 4 anĭ, neputêndu-i medicul ajuta, a şi murit între grozave chinurĭ, ér o copiliţă, care s'a îmbolnăvit avênd aceleaşĭ simptome, a fost scăpată. Cercetându-se lucrul s'a aflat, că tatăl copiilor a primit dela un prietin al sĕu nisce bombóne sĕ le ducă acasă copiilor. Acestea fiind văpsite, copiiĭ numai decât s'au îmbolnăvit, otrăvindu-se. Din partea poliţiei s'a pornit cercetare.

Inventatorul ierbei de puşcă fără fum. Nu de mult tribunalul din Washington a declarat pe contele Sergius Smolianinow, inventatorul prafului de puşcă fără fum, de un beţiv incorigibil. Smolianinow a primit acéstă sentinţă cu sânge rece, ţicênd, că ce are lumea cu el, décă se mai îmbată din când în când. In urma acestei declarărĭ tribunalul a trimis pe 10 sĕptĕmânĭ pe conte într'un institut corecţional. Smolianinow mai înainte era un bogat milionar şi trăia fórte luxuos cu soţia lui de o frumseţă uimitóre. Pe încetul Smolianinow, sub influinţa blăstĕmată a alcoholului, a început sĕ decadă, până-ce ajunse la starea de aţĭ. Odată în beţiă a voit se-şĭ împusce soţia; acésta l'a şi părăsit, ér contele e fórte decăţut aţĭ.

Scire personală. Ministrul de comerciu Darányi a esprimat comerciantului de seminţe şi furnisor al curţii c. şi r. d-lui Edmund Mauthner mulţumirea sa pentru activitatea, ce a desvoltat în interesul despărţămêntului ungar la esposiţia din Paris. De-asemenea Maiestatea Sa a decorat cu crucea de aur pentru merite pe fiul amintitului, Alfred Mauthner, pentru servicile şi activitatea desvoltată în despărţĕmêntul ung. la esposiţia din Paris. Distingerea tînĕrului şi activului comerciant, în vĕrstă numai de 23 anĭ, e meritată, deóre-ce a luat parte activă la aranjarea horticulturei, care a reuşit fórte bine. Numai felicitărĭ se pot aduce tatălui, care şĭ-a crescut ambii copii ast-fel, că pot figura ca podóbă pentru comerciul indigen.

Teatru german. Astăţĭ séra se va representa drama în 5 acte *„Frou-Frou"* de H. Meilhac şi Ludw. Halevy. Mâne, Sâmbătă: *„Militärfromm"*, comedią în 3 acte de G. Moser, şi *„Untreu"* comedią în 3 acte de Roberto Bracco. In tóte aceste piese va juca ér d-ra *Lou Brion* ca óspe.

1. **Efect sigur vindecător.** Toţĭ aceia, carĭ sufer de nemistuire séu stomacul nu funcţionéză regulat ceea ce causéză constipaţie, durere de cap, lipsă de apetit séu alte bóle, pot conta la vindecare sigură prin folosirea cunoscutelor *prafurĭ seidlitz ale lui Moll.* Cutii originale a 2 cor. se pot căpăta ţilnic prin postă dela farmacistul *A. Moll* liferantul curţii din Viena Tuchlauben 9. In farmaciile din provincią sĕ se cĕră preparatul *A. Moll* provĕţut cu marca de contravenţie şi subscriere.

L. Oraviţa, în 17 Martie 1901.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans".)

Onorabilă Redacţiune!

Joi în 14 Martie, conform convocatorului, s'a ţinut adunarea generală a institutului „Oraviciana", în Oraviţa, cu care ocasiune s'a ales şi direcţiunea institutului pe şése anĭ următorĭ.

Din voluminosul raport al direcţiunei am putut observa, că institutul merge destul de bine, dovadă venitul brut de 142 329 Cor. 33 banĭ şi venitul curat de 38089 Cor. 93 banĭ. Dér orĭ-cât de bine ar merge, décă nu se vor introduce unele reforme în administraţiune, totu-şĭ pentru acţionarĭ nu-i prospect sĕ ajungă la vr'o dividendă mai considerabilă, decât 8% şi — încă între împrejurările espuse de direcţiune.[1])

Pentru-că: deşi venitul şi până acum a fost destul de frumos, dér se cam preă topesce în căldarea funcţionarilor (vorba unui domn din Oraviţa, — Raport) căcĭ pe lângă salare destul de bune şi pe lângă beneficiarea de tantiemele statutare, carĭ încă nu sunt de desconsiderat, funcţionarii se mai împărtăşesc apoi de alte remuneraţiunĭ sub diferite titlurĭ, d. e. remuneraţiunĭ de anul nou, remuneraţiunĭ dela adunarea generală, carĭ adunate la olaltă dau o sumă considerabilă.

In butul afirmării d-nului director, că nu pică aşa mult, susţinem că funcţionarii acestui institut sunt aprópe aşa de bine salarisaţĭ, ca subjuţii reg., măcar, că afară de contabil, ceilalţĭ n'au nicĭ o pregătire alta pentru asemenea institute, decât că sunt protegiaţii unei séu altei persóne, dér mai vêrtos ai d-lui director.[2])

Acum sĕ trecem la alegere însăşĭ. S'a esmis mai întâiŭ o comisiune de candidare propusă de d-l director din patru advocaţĭ, şi la observarea unui acţionar, că nu e bine compusă comisiunea numai din patru persóne şi, la propunerea acestuia, ea s'a mai întregit c'un preot. Astfel comisiunea de cincĭ retrăgêndu-se şi — după o consultare de 30 minute — întorcêndu-se în sală spre uimirea şi scandalisarea omului pricepĕtor şi nepreocupat, afară de membrul preot şi un advocat care e membru în comitetul de inspecţiune, toţĭ ceilalţĭ trei domnĭ advocaţĭ s'au candidat pe sine, ceea-ce a şi dat ansă ca un alt acţionar sĕ cĕră îndată votare secretă; firesce numai ca sĕ-i admonieze pe respectivii domnĭ la un pic de modestiă, căcĭ se putea prevedé înainte, că acela, care în comisiune s'a candidat pe sine, nu se va gena nicĭ în adunare a corteşi pentru sine, cum s'a şi întêmplat.

Astfel apoi au fost aleşĭ: D-nii Alecs. Popovicĭ, protopresb. gr. or., Dr. Ioan Nedelcu[3]), Victor Poruţiu, protopresb. gr.-cat., Dr. Cornean, Ioan Roşu, Dr. Novac, Dr. Ioan Mangiuca, Sofron Pascu, Toma Stanca şi Iacob Botoş.

La acest loc ne permitem a întreba pe d-l Dr. N., că óre e bine, e frumos, e onorabil şi cu scop, ca socrul şi ginerele sĕ fiă membri în aceeaşĭ direcţiune? Unde au mai vĕţut d-lor aşa ceva; séu dóră şi acest punt este în programul junimiştilor-activiştĭ din Oraviţa?

Décă d-l Roşu, după vre-o opt anĭ, acum a venit în adins la acéstă adunare, pentru-ca sĕ fiă ales, apoi cel puţin tatăl d-sale, după cum suntem informaţĭ, încă mai 'nainte a declarat cătră unii cunoscuţĭ, că voesce în locul d-sale sĕ lase pe fiul sĕu sĕ fiă ales.

Domnii dela Biserica-Albă, mai bine îşĭ căutau de treburile d-lor acasă, décă n'au sciut face ceva mai bun, decât se mai semene ură şi discordiă între cei din Oraviţa, carĭ şi aşa sunt destul de învrăjbiţĭ între sine din causa slăbiciunilor şi póte chiar a indolenţei căpeteniei lor.

Ér de încheiare, ne permitem a ruga onor. direcţiune, ca cu ocasiunea altor adunărĭ generale şi mai vêrtos la alegerĭ sĕ se îngrijéscă de un local mai spaţios, ca sĕ nu fiă osîndiţĭ acţionarii a sta îndesaţĭ ca heringii în vas, dóră numai pentru-ca sĕ fiă în casele d-lui director.

Acţionarul.

[1]) Dividenda de 8 la sută, mai ales la un institut tînĕr ca acesta, este destul de mare şi decĭ în punctul acesta, credem, acţionarii n'ar avé causă de-a se plânge. — Red.

[2]) Intru cât observările de mai sus se îndreptéză în contra unei părtinirĭ cu totul nejustificate a unor funcţionarĭ, pot sĕ fiă la lac — stând lucrul aşa. In genere însĕ — şi acésta, credem, o va admite şi d-nul corespondent — funcţionarii harnicĭ şi de încredere merită a fi cât de bine plătiţĭ, ér acésta numai folos póte aduce orĭ-cărui institut. — Red.

[3]) Socru şi ginerile.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Declaraţia lui *Chamberlain*, că negocierile dintre *Kitchener* şi *Botha* s'au zădărnicit, fiind-că acesta din urmă a respins condiţiile de pace propuse de Kitchener, a produs mare surprindere, ba chiar consternaţiă în Londra.

Cercurile politice englese se aşteptau, ca la ceva absolut sigur, că Botha va capitula, rĕsboiului i-se va pune capĕt, se va încheia pacea şi trupele englese din Africa sudică vor puté fi trimise în China, unde Anglia are mare nevoie de ele. Dér speranţele acestea se topesc de-odată în faţa refusului Burilor.

Nicĭ până acum nu sunt cunoscute condiţiile, carĭ au format basa negocierilor între Burĭ şi Englesĭ. După informaţiunĭ private Botha sĕ fi pus următórele condiţii:

„Garantarea independenţei republicelor bure; permutarea guvernorului *Milner*; Englesii sĕ-şĭ formeze miliţia din indigenĭ şi sĕ se susţină sistemul de comande actual; toţĭ albii din Transvaal şi Oranje sĕ capete drept de alegere".

Kitchener a declarat, că condiţiunile acestea nu pot fi primite, a făcut ce i drept concesiunĭ lui Botha, însĕ aşa de limitate, încât acesta nu le a putut primi.

Foile englese scriu, amărîte, că nu rĕmâne altceva, decât continuarea rĕsboiului cu necruţare.

*

„Kreuzzeitung" din Berlin publică douĕ scrisorĭ interesante, una a lui *Kitchener* şi alta a lui *Botha*. Kitchener a fost scris lui Botha deja în Septemvrie 1900, că cete micĭ de Burĭ pribegesc în tóte părţile, se ascund prin farmele vecinaşe căilor ferate şi le distrug. Kitchener continuă apoi aşa:

„Pentru a împiedeca acésta, am dat ordin, ca *tóte farmele din apropierea căilor ferate sĕ fiă nimicite prin foc...* Peste câte-va ţile vom începe şi *isgonirea familiilor...*"

Botha a rĕspuns, că el nu póte opera cu trupe marĭ, fiind-că a trebuit sĕ-şĭ împărţă trupele, ca sĕ apere farmele în contra patrulelor englese jefuitóre şi incendiare.

„Ce privesce *pustiirea farmelor* — continuă Botha — *acésta aţĭ făcut'o şi până acum*, orĭ că ele au fost aprópe de căile ferate orĭ nu. Amenинţarea şĭ-a greşit aşadér ţinta. E semn trist, că d-ta, fiind-că nu ne poţĭ învinge în luptă pe faţă, vréi sĕ-ţĭ rĕsbunĭ asupra femeilor şi copiilor noştri".

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Onorată Redacţiune!

Vĕ rugăm sĕ binevoiţĭ a publica următórea dare de sémă şi mulţămită publică cu privire la suprasolvirile, ce s'au făcut cu ocasiunea şedinţei festive şi a balului ce s'a dat cu ţiua de 30 Ianuarie v. a. c. de cătră Reuniunea femeilor române din loc din incidentul iubileului semicentenar al Reuniunii:

D-nii: Ioan Cav. de Puşcariu 20 cor., Theodor Nica 14 cor., Căpit. Banda din Viena 10 cor., Dr. Ioan Pop 7 cor., N. N. 7 cor., Dr. Sterie Ciurcu din Viena 7 cor., Conte Lazar István comite suprem 7 cor., Dr. Remus Roşca din Sibiiu 5 cor., Dr. Liviu Tămăşdan 3 cor., Kiraly 3 cor., Pop 1 cor., Heim colonel la honvedĭ 2 cor., N. N. 2 cor., Iancovicĭ 2 cor., Petru Pop jude 1 cor.

Suma totală a suprasolvirilor este de 91 cor., pentru care subscrisul birou în numele Reuniunii esprimă onoraţilor domnĭ cele mai vii mulţumirĭ.

Asemenea se esprimă mulţumită d-nei Eufemia Kertsch, care cu cunoscuta-i bună voinţă a pus la disposiţia Reuniunei odăi din vila d-niei sale pentru încuartirarea óspeţilor din afară.

Braşov, 8 Martie 1901.

Biroul Reuniunii:

Agnes Duşoiu preşedintă — *Lazar Nastasi* actuar.

NECROLOG. Subscrişii cu inima frântă de durere anunţă încetarea din viaţă a neuitatei lor fiice, sore, cumnate şi mătuşe **Anna Petco**, întêmplată la 19 Martie 1901. ss. n. departe de patrią în Abbazia. Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria neuitată.

Deva, în 20 Martie 1901 st. n.

Vĕd. Dr. Lazar Petco născ. Anna Şandor ca mamă. Valer Petco, Eugen Petco, Aurelia Petco măr. Dr. Hosszu, Vilma Petco ca fraţĭ şi susorĭ. Eugen, Alexandru, Lucia şi Victor Hosszu nepoţĭ. Dr. Alexandru Hosszu cumnat. Marie Petco născ. Iancsó de Nyujtod cumnată.

SCIRI ULTIME.

Viena, 22 Martie. Introducerea nouĕlor tunurĭ în armata comună este hotărîtă. S'a luat în vedere procurarea de *2000 tunurĭ* model Erhardt, Düsseldorf. Ele vor costa *140 milióne coróne*, ce se vor plăti în timp de 4 anĭ, aşa că delegaţiunile sĕ voteze 4 rate anuale de 35 milióne.

Sofia, 21 Martie. *„Reforma"* organul comitetului macedonean, afirmă categoric, că între Bulgaria, Serbia şi Muntenegru s'a făcut o înţelegere cu privire la Macedonia, sub protectoratul unei puterĭ marĭ.

Berlin, 21 Martie. In cercurile bine informate se susţine, că lui Waldersee i-a succes a împiedeca o vĕrsare de sânge între Ruşĭ şi Englesĭ la Tiencin. In diferendul ruso-engles Germania va păstra neutralitatea.

DIVERSE.

Din tótă lumea. In statul Jowa mor într'un an peste 3000 ómenĭ de oftică. — In anul trecut între ascultătorĭ universităţii din Paris 1200 de studenţĭ au fost din ţĕrĭ străine. — Pe insula Poverty, la delta rîului Connecticut s'a aflat un orologiŭ mare de argint, pe al cărui capac dinăuntru sta scris un nume şi anul 1627. — Primul condeiŭ de aur a fost făcut, şi încă cu mâna, la anul 1840 în New-York. — In Riviera din 1871 n'a fost aşa de frig ca în luna Ianuarie anul acesta. — Dintre tóte vapórele cea mai mare celeritate o are vaporul „Deutschland", care pe ţi face un drum de 584 mile şi consumă 570 tone de cărbunĭ, adecă aprópe de fie-care chilometru o tonă de cărbunĭ. — In New-York esistă o societate numită „Cincĭ-spre-ţece minute", ai cărei membrii sunt ţiariştĭ şi carĭ ţi de ţi séra la 10 óre ţin şedinţă, care însĕ nu-i iertat sĕ dureze mai mult de 15 minute.

Literatură.

Din *„Cura de apă"* ed. IV, apărută de curênd, se pot procura esemplare şi dela Tip. „A. Mureşianu" cu 3 cor. plus 20 banĭ porto. Legată în scórţă şi cu esterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în tótă lumea şi scrierile sale cu preţióselе povete igienice ar trebui sĕ se afle în tótă familia, precum şi în bibliotecile poporale, căcĭ ţĕranii pot profita mai mult de ele. Opul cuprinde peste 600 pag, şi are o scală alfabetică a tuturor bólelor şi poveţelor de carĭ se tratéză în op, în numĕr cam de *2200*.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

ajute cu acéstă minciună de nevoie în interesul esistenţei sale şi pentru numele cinstit al copiilor sei. Nicĭ chiar copiiĭ ei nu sciau decât că tatăl lor era mort. Pentru ce sĕ le mai fi împărtăşit şi lor ceea ce le ar fi causat numai durere şi grijĭ.

Cu o perseveranţă şi energie de fer, c'o diligenţă neobosită începŭ mult încercata femeiă sĕ-şĭ intemeieze pe ruinele vieţii sale o nouă esistenţă pentru a-şĭ puté cresce din copiĭ ómenĭ vrednicĭ şi folositorĭ societăţii, pentru a-le mări bunăstarea şi a-i face sĕ se înalţe, din prăpastia adêncă nemeritată, ĕrăşĭ la stima ómenilor.

Şi în fine, când luptei sale lungĭ, neobosite părea a-i surîde un succes mult aşteptat, când fiiĭ şi-i vedea aşeţaţĭ binişor, ér fiicele erau pe calea cea mai bună de a-şĭ asigura viitorul, când ocupaţiunea ei era respectabilă şi rentabilă, când hărnicia ei şi neobosita perseveranţă, în fine, promiteau a-şĭ ajunge ţinta — fŭ lovită ca şi de un trăsnet de scirea reîntórcerei bărbatului sĕu.

(Va urma.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,
se pot procura următórele cărţi:

Cărţi de rugăciuni şi predici.

Predici pe tóte Duminecile şi sărbătorile de peste an, Vul. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din număróasele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul (4 lei) 1 fl. 50 cr.

De acelaşĭ autor a apărut Vol. II. cu ***„Predici ocasionale şi funebrale“,*** care se estinde pe 220 pag. şi conţine predicĭ multe pentru cununii, şi diferite ocasiunĭ (la sânţirea de bisericĭ, la instalărĭ de parochĭ, la presentarea pentru primaóră a preotului în parochii etc. et.) Peţ. 1 fl. 70 cr.

Cuvântărĭ bisericescĭ pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositu. capitular *Ioan Papiu*. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sărbătorĭ. Conţine vre-o 400 pag. Preţul (în loc de 2 fl.) prin postă 1 fl. 60 cr.

Cuvântărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu*. Conţin vre-o 400 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predie pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicĭ pentru Duminecĭ de *Iustin Popfiu*, învĕţatul scriitor bisericesc, marele orator şi bunul Român de odinióră. Format mare de 500 pag. Preţul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Carte de Rugăciunĭ, cererĭ şi laude“ spre folosul şi mângăierea sufletelor creştinescĭ. Conţine 201 pag. Preţul legat simplu 80 b. leg. în pânză 1 cor. 60 b. în piele şi aurit 3 cor. 20 b. în catifea cu copcii şi cu cruce 7 cor. — b.

Anghira Mântuirei, cărticea de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă *Ediţ. VI. corectată.* Gherla. Preul unui es. în păreţĭ tarĭ colorаţĭ 35 cr. + 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla. Conţine peste 343 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto).

„Pomenirea Prea on. brău al Preasântei de Dumneḑeu născĕtóre, scósă din antologion séu mineiŭ şi tipărită cu litere“. Pag. 16. Preţul 20 banĭ.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Martie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%.	117.75
Renta de coróne ung. 4%. . . .	93.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	121.10
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	100.18
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.60
Bonurĭ rurale ungare 4%	92 15
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	93.60
Impr. ung. cu premii	172.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	145.25
Renta de argint austr.	98.10
Renta de hârtie austr.	97.90
Renta de aur austr.	117.80
Losurĭ din 1860.	141.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16 75
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	725.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	716.—
Napoleondorĭ.	19.09
Mărcĭ imperiale germane . . .	117.55
London vista.	240.25
Paris vista	95.35½
Rente de coróne austr. 4% . . .	97.25
Note italiene	90.40

Cursul pieţei Braşov.

Din 22 Martie. 1901.

Bancnota rom.	Cump.	18.76	Vênd.	18.81
Argint român.	Cump.	18.60	Vênd.	18.40
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.02	Vênd.	19.06
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	2.57
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	23.65
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	21.70
Ceris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 1443 - 1901.

PUBLICAŢIUNE.

Deóre-ce s'a constatat cu ocasiunea împuşcării la doi cânĭ în 10 Martie a. c. turbarea de cânĭ, sĕ dispune în sensul §-lui 68 al art. de lege VII din 1888 începênd cu ḑiua de astăḑi, pe întregul teritoriu orăşenesc o contumaţie de cânĭ pentru 40 de ḑile; observându-se tot deodată cum-că cânii provĕḑuţĭ în sensul §-lui 6 al statutului de cânĭ cu botniţă au de a fi conduşĭ afară de acésta de frânghie, pe când cânii de curte sunt de a se ţiné legaţĭ.

Nemanţinerea acestei publicaţiunĭ se pedepsesce conform §-lui 154 pct. i) al art. de lege VII din 1888 cu o pepépsă până la 200 cor., pe când cânii carĭ umblă liberĭ pe stradă, sĕ vor ucide în sensul §-lui 188 al ordinaţiunei ministeriale pentru esecutarea amintitei legĭ, de călăul orăşenesc.

Braşov, în 14 Martie 1901.

87,1—3 *Căpitanatul orăşenesc.*

Nr. 760—1900.

Licitaţiune cu oferte.

Spre a se da în antreprisă lucrările şi aprovisionările necesarii la construirea unui conduct de ţevĭ în diametru 75 m/m de largĭ, cu scop de a scóte apa din pivniţa abatoriului orăşenesc şi a-i da direcţiune spre canalul Stojan aflător din jos de casa cumpănii vamale, precum şi pentru a anecsa la acest conduct de ţevĭ vechia fântână din pivniţa abatoriului:

Se va ţiné **licitaţie cu oferte Marţĭ în 2 Aprilie 1901,** 10 óre a. m în localul oficiului de economie orăşĕnesc.

Mĕsurările pregătitóre şi preliminariul precum şi condiţiunile contractului se pot lua în vedere până la ḑiua de licitare în localul oficiului de economie orăşenesc.

Ofertele au sĕ conţină declaraţiunea, că oferenţii cunosc condiţiunile şi că se supun acelora fără reservă.

Ofertele timbrate legalmente, sigilate şi provĕḑute cu vadiu de 5% socotite după suma preliminară sunt a se presenta la oficiul de economie orăşenesc cel mult până la óra ficsată pentru începerea licitaţiunii cu oferte.

Braşov, în 16 Martie 1901.

1—1(84) *Oficiul economic orăşenesc.*

CAFEA direct din Hamburg 4¾ Kilo garantat.
Calitatea cea mai bună, liberă de porto, cu rambursă, séu trimiterea preţului:

Santos, extra fină	C.	7 60
Salvador, ff. verde, cu tărie	„	8.15
Afrik. Mocca, perlbohn. . .	„	8.25
Goidjava, gălbuie	„	10 80
Perlkaffee. fórte fină	„	10 85
Ceylon, vênătă verde, extraf.	„	10.95
Arab Mocca, ff. arom. . . .	„	13 10

Preţurĭ curente şi tarifa vamală gratis.
ETTLINGER & Co. Hamburg.

Numai pentru 1 franc se dă 50 francĭ.
Pentru esplicaţiunĭ orĭ-ce amator sĕ se adreseze **Casei de comission**
Progresul Economic Român
Calea Văcărescĭ nr. 195,
(România) **Bucurescĭ.**
9 -25

Sz. 9925—1900.
tikvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Fogarasi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy a Fogaras megye összesitett árvaalapja végrehajtatónak Popa Bucura sz. Comanitia vegrehajtást szenvedö elleni 86 kor. 94 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. jbiróság területén Grid községben fekvö a gridi 174 sz. tljkvben Popa Bucura nevén álló.

318. 319	hrsz.	egész	ing.	331 kor.	7207	hrsz.	egész	ing.	3 kor.
1781. 1783	„	„	„	58 „	8448	„	„	„	17 „
1991/4	„	„	„	22 „	8492	„	„	„	29 „
1992	„	„	„	89 „	8594	„	„	„	29 „
2191/1	„	„	„	22 „	9010	„	„	„	21 „
2441	„	„	„	8 „	9053	„	„	„	22 „
3881	„	„	„	25 „	9187/2	„	„	„	6 „
3885	„	„	„	18 „	9454	„	„	„	28 „
3972	„	„	„	14 „	9608	„	„	„	48 „
1462	„	„	„	16 „	9966	„	„	„	32 „
4001/2	„	„	„	8 „	10195, 10318	„	„	„	28 „
4772/2	„	„	„	15 „	10334	„	„	„	1 „
4773/1	„	„	„	15 „	10334/1	„	„	„	1 „
5046/3	„	„	„	1 „	10383, 10384	„	„	„	4 „
5046/4	„	„	„	6 „	10438. 10439	„	„	„	4 „
5046/5	„	„	„	14 „	10706/2	„	„	„	8 „
5339	„	„	„	12 „	10893	„	„	„	9 „
5388	„	„	„	16 „	11333	„	„	„	5 „
6575	„	„	„	1 „	11511	„	„	„	1 „
7085	„	„	„	10 „	946	„	„	„	28 „

koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1901 évi április hó 23 napján d. e. 9 órakor** Grid községben megtartandó nyilvános árverésen megállapitott kikiáltasi áron alól és eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1900 évi Deczember hó 4-én.

A. kir jbiróság mint tkvi hatóság. BEDŐ. kir. albiró.

28

Sz. 1760—1901.
tikvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tlkvi hatóság, közhirré teszi, hogy Dr. Mosoiu János ügyvéd végrehajtatónak Wintilla Szekerean György végrehajtást szenvedő elleni 48 frt. 94 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbiróság) területén lévő a Rozsnyói 1101 sz. tjkvben foglalt 706 és 707 hrsz. egész ingatlanra 1650 koronában ezennel megállapitot kikiáltási árban árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901 évi Aprilis hó 18-ik napján d. e. 9 orakor** a Rozsnyói község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldöttkezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi Február hó 25-én.

A kir. törvszék, mint tlkvi hatóság.

Prafurile-Seidlitz ale lui **Moll**

Veritabile numai, décă fiăcare cutiă este provĕḑută cu marca de apĕrare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al **Prafurilor-Seidlitz de A. Moll** în contra greutăţilor celor mai cerbicóse la **stomach şi pântece**, în contra *cârceilor* şi acrelei la stomach, **constipaţiunei cronice**, suferinţei de ficat, **congestiunei de sânge**, haemorhoidelor şi a celor mai diferite **bóle femeescĭ** a luat acest medicament de casă o rĕspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — **Preţul unei cutii originale sigilate** Coróne **2.—**

Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein şi sare a lui **Moll.**

Veritabilŭ numai, décă fiecare sticlă este provĕḑută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul şi sarea este fórte bine cunoscută ca un **remediu poporal** cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de **şoldină şi reumatism** şi a altor urmărĭ de rĕcélă. **Preţul unei sticle originale plumbate,** Coróne **1.80.**

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adulţĭ. **Preţul unei bucăţĭ** Cor. —.40 **Cincĭ bucăţĭ** Coróne **1.80.** Fie-care bucată de săpun, pentru copii este **provĕḑută cu marca de apĕrare A. Moll.**

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuéză ḑilnic prin rambursă postală.

La deposite sĕ se cĕră **anumit** *preparatele provĕḑute cu iscălitura şi marca de apĕrare a lui A. MOLL.*

Deposite în Braşov: la d-nii farmaciştĭ **Ferd. Jekelius, Franz Kellemen** şi **engros** la **D. Eremia Nepoţii, Teutsch & Tartler.** —*

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.